

Angående avverkningsanmälan A 58944-2025 på fastigheten Röra-Röd 1:46, Orust kommun

Naturskyddsföreningen på Orust har tagit del av rubricerad avverkningsanmälan, gjort fältbesök i det avverkningsanmälda området och tagit fram tidigare fynduppgifter från området registrerade i Artportalen.

Avverkningsanmälan

I denna står angivet att inga åtgärder planeras vad gäller hänsyn till bl.a. biotoper eller skyddade eller rödlistade arter och inga skyddszoner planeras (enligt avsnitt "Planerad hänsyn till naturvärden eller kulturmiljövärden" i anmälan).

Skyddsföreskrifter som berör området

1. Strandskydd råder 100 m från stranden av Rödsvattnet.
2. Området inom 100 m från sjön ingår i vattenskyddsområde för Rödsvattnet, där anmälningsplikt gäller för t.ex. kalavverkning.

Fynd av naturvårdsarter i området

Vi d fältbesök 2025-12-09 upptäcktes sju bestånd av knärot inom eller < 50 m från detta område.

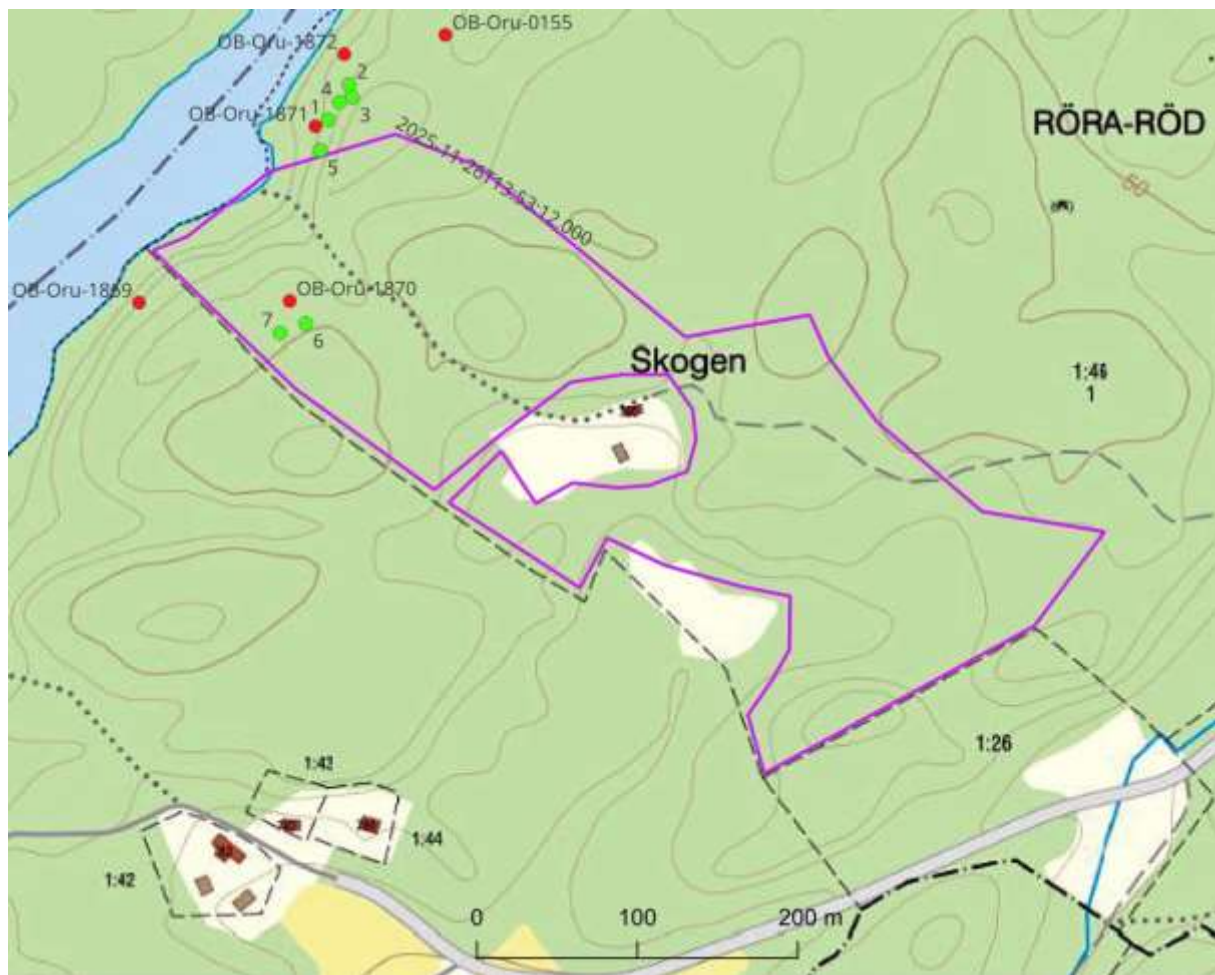
Knärot är rödlistad i kategori VU och fridlyst enligt Artskyddsförordningen 8§.

Följande tabell visar koordinaterna i SWEREF 99TM för de bestånd som noterades vid fältbesöket och antalet plantor i varje bestånd.

Nr	N_koord.	E_koord.	Art	Antal
1	6456194	299013	Knärot	6
2	6456216	299026	Knärot	13
3	6456208	299028	Knärot	8
4	6456205	299020	Knärot	500
5	6456175	299008	Knärot	260
6	6456067	298999	Knärot	300
7	6456061	298983	Knärot	200

Växtplatserna för dessa bestånd framgår av kartan på nästa sida.

I Artportalen finns fem lokaler för knärot (med floraväktar-ID OB-Oru-0155, 1869, 1870, 1871 och 1872) sedan tidigare registrerade inom eller i nära anslutning till det avverkningsanmälda området (framgår av kartan på nästa sida).

Motivering

I Skogsstyrelsens vägledning för hänsyn till knärot står bl.a.: *Arten är i behov av förstärkt hänsyn... För att med hög sannolikhet kunna bevara befintliga förekomster krävs relativt stora avsättningar av uppvuxen skog med slutet och relativt tätt kronskikt. Som riktlinje kan krävas ett avstånd på 50 meter in från brynet för att vidmakthålla ett fungerande mikroklimat. Detta innebär att fristående hänsynsytor för många arter (kärlväxter, lavar och mossor) kan behöva ha en area överstigande 0,8 hektar (cirkelyta med radien 50 meter = 0,78 hektar) för att bibehålla lokalklimatet.*

Den rika förekomsten av knärot som finns i det avverkningsanmälda området är mycket betydelsefull för att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för den lokala populationen av arten.

I avverkningsanmälan framgår att ingen hänsyn kommer att tas till skyddade och rödlistade arter som knärot. Detta är anmärkningsvärt, då det vid upprättandet av anmälan fanns bestånd av knärot registrerade i Artportalen inom det avverkningsanmälda området eller <50 m från detta, och knärot är en art som är skyddad enligt Artskyddsförordningen.

Enligt vår uppfattning bör markägaren eller dennes ombud, som en minimiåtgärd för att ej bli medskyldig till brott mot 8 kap. §2 i Miljöbalken, göra en sökning i Artportalen innan avverkningsanmälan upprättas och anpassa anmälan efter de eventuella uppgifter om skyddade arter som finns där.

I detta fall växer knärotsbestånden dessutom inom strandskyddat område, varför en avverkning vid dessa bestånd även kan utgöra ett brott mot 7 kap. §16 i Miljöbalken.

Skogsstyrelsen har anvisningar ("målbilder") vid avverkning när det gäller hänsynskrävande biotoper och kantzoner.

Avverkningsanmälan är upprättad av ett ombud, som förmodligen är knuten till Södra Skog. I Södras egen skrift *Hänsyn vid avverkningar* (Gustaf Aulén, Södra Skog) finns detaljerade anvisningar om den hänsyn som ska tas till olika biotoper och kantzoner.

Att döma av avverkningsanmälan är det inte aktuellt i detta fall att följa myndighetens eller företagets anvisningar.

För den del av området som ligger inom vattenskyddsområde gäller anmälningsplikt och vissa restriktioner vid markanvändning.

Sammanfattningsvis menar vi att avverkningsanmälan har så stora brister att Skogsstyrelsen måste agera!

Begäran

- Med hänvisning till Miljöbalken och Artskyddsförordningen begär vi därför att Skogsstyrelsen ålägger verksamhetsutföraren att vidta de åtgärder som krävs enligt Skogsstyrelsens vägledning för hänsyn till knärot för att skydda de knärotsförekomster som finns inom eller i anslutning till det avverkningsanmälda området och som framgår av bifogad karta och tabell.
- Vidare begär vi att verksamhetsutföraren åläggs att visa den hänsyn som anvisas vid hänsynskrävande biotoper och kantzoner.
- Skogsstyrelsen bör överväga att ingå ett naturvårdsavtal med markägaren för det område som ligger innanför strandskyddsgränsen (= det område som ligger inom vattenskyddsområdet).
- Vi vill att Skogsstyrelsen utan dröjsmål informerar oss om ert beslut avseende vår begäran. Detta gäller även om ett s.k. nollbeslut fattas.

2025-12-10

För Naturskyddsföreningen på Orust

Tore Mattsson, biolog och kretsordförande i Naturskyddsföreningen på Orust, krets av Svenska Naturskyddsföreningen

0730-890038

toremattsson1@gmail.com

